

Ný persónuverndarlöggjöf

Lögmæti vinnslu og aukinn réttur
einstaklinga

Áslaug Björgvinsdóttir lögmaður
4. apríl 2018

LOGOS

Uppbygging á erindi

- Reglugerð (ESB) 2016/679
  - Gekk í gildi í maí 2016 en kemur til framkvæmda í maí 2018
  - Á að vera búið að innleiða hér á landi á sama tíma
  - Frumvarp hefur verið birt
- Lögmæti vinnslu
- Réttindi hinna skráðu

Vinnsla persónuupplýsinga

- Öll vinnsla persónuupplýsinga
  - sem er sjálfvirk í heild eða hluta, eða
  - sem er eða á að vera hluti af skrá
- Mikilvægt að greina hlutverk aðila rétt
  - ábyrgðaraðili
  - vinnsluaðili
- Lögmæti vinnslu og réttindi hinna skráðu - atriði sem hvíla fyrst og fremst á **ábyrgðaraðila**

Lögmæti vinnslu - almennt

Samþykki

Samningur

Lagaskylda

Hagsmunir
hins skráða

Almanna-
hagsmunir/
opinbert vald

Lögmætir
hagsmunir

Samþykki

„Óþvinguð, sértæk, upplýst
og ótvíræð viljayfirlýsing
hins skráða um að hann
samþykki, með yfirlýsingu
eða ótvíræðri staðfestingu,
vinnslu persónuupplýsinga
um hann sjálfan.“

- Form og efni samþykkis
- Sönnunarbyrði
  - ≠ Þögn
  - ≠ Samþykki með aðgerðum
  - ≠ Fyrirfram tikkuð box
- Afturköllun
  - Jafnauðvelt og að veita

Lögmæti vinnslu

- viðkvæmar persónuupplýsingar

Afdráttarlaust
samþykki

Vinnulöggjöf

Opinberar
upplýsingar

Fyrirbyggja
sjúkdóma o.fl.

Réttarkröfur

Verulegir
hagsmunir
hins skráða

Verulegir
almanna-
hagsmunir

Lögmæt
starfsemi
samtaka

Skjalavistun

Rannsóknir

Meginreglur um vinnslu

Réttindi hins skráða

Fræðsluskylda – auknar kröfur

- Auknar kröfur um fræðsluskyldu gagnvart hinum skráðu
- Fræðslu skal veita skriflega eða á annan hátt, þ.m.t. eftir því sem við á, á rafrænu formi
- Fræðsluna skal veita á gagnorðu, gagnsæju, skiljanlegu og aðgengilegu formi og á skýru og einföldu máli
- Undantekningar

12.-14. og 23. gr. GDPR

LOGOS

Hvað þarf að fræða um

1. Heiti og samskiptaupplýsingar
2. Viðtakendur persónuupplýsinga
3. **Tilgangur** vinnslunnar
4. **Lagagrundvöllur** vinnslunnar
5. **Tegundir** persónuupplýsinga
6. **Varðveislutími** upplýsinga
7. Réttur til að draga samþykki til baka, ef byggt er á því
8. Skylda að veita upplýsingar / forsenda samnings
9. Afleiðingar ef upplýsingar eru ekki veittar

Hvað þarf að fræða um

10. Hvort fyrir hendi sé réttur til að
  - fá aðgang að upplýsingum
  - leiðréttu upplýsingar
  - eyða upplýsingum
  - takmarka vinnslu upplýsinga
  - andmæla vinnslu
  - flytja eigin gögn
11. Réttur til að senda kvörtun til Persónuverndar
12. Sjálfvirk ákvarðanatáka, þ.m.t. gerð persónusniðs

Aðgangsréttur

- Staðfesting á því hvort verið er að vinna með persónuupplýsingar og réttur til upplýsinga um vinnsluna.
- Réttur til *afrits* að upplýsingunum.
- Undantekningar
  - Ekki skerða réttindi og frelsi annarra
  - Takmarkanir skv. lögum aðildarríkis
    - „vernd skráðs einstaklings eða réttindum og frelsi annarra“

15. og 23. gr. GDPR

LOGOS

Leiðrétting/takmörkun/ eyðing

- Réttur til að fá óáreiðanlegar upplýsingar leiðréttar /fullgera ófullkomnar upplýsingar.
- Réttur til eyðingar („réttur til að gleymast“):
  - Ef upplýsingar ekki lengur nauðsynlegar með hliðsjón af tilgangi
  - Hinn skráði andmælir vinnslu og ekki lögmætar ástæður fyrir vinnslu sem ganga fram
  - Vinnslan var ólögmæt
  - Eyða þarf upplýsingum til að uppfylla lagaskyldu
  - Vinnsla er tengist þjónustu í upplýsingasamfélaginu til barna
- Undantekningar á rétti til eyðingar
  - T.d. vegna skjalavistunar

17. -19. gr. GDPR

LOGOS

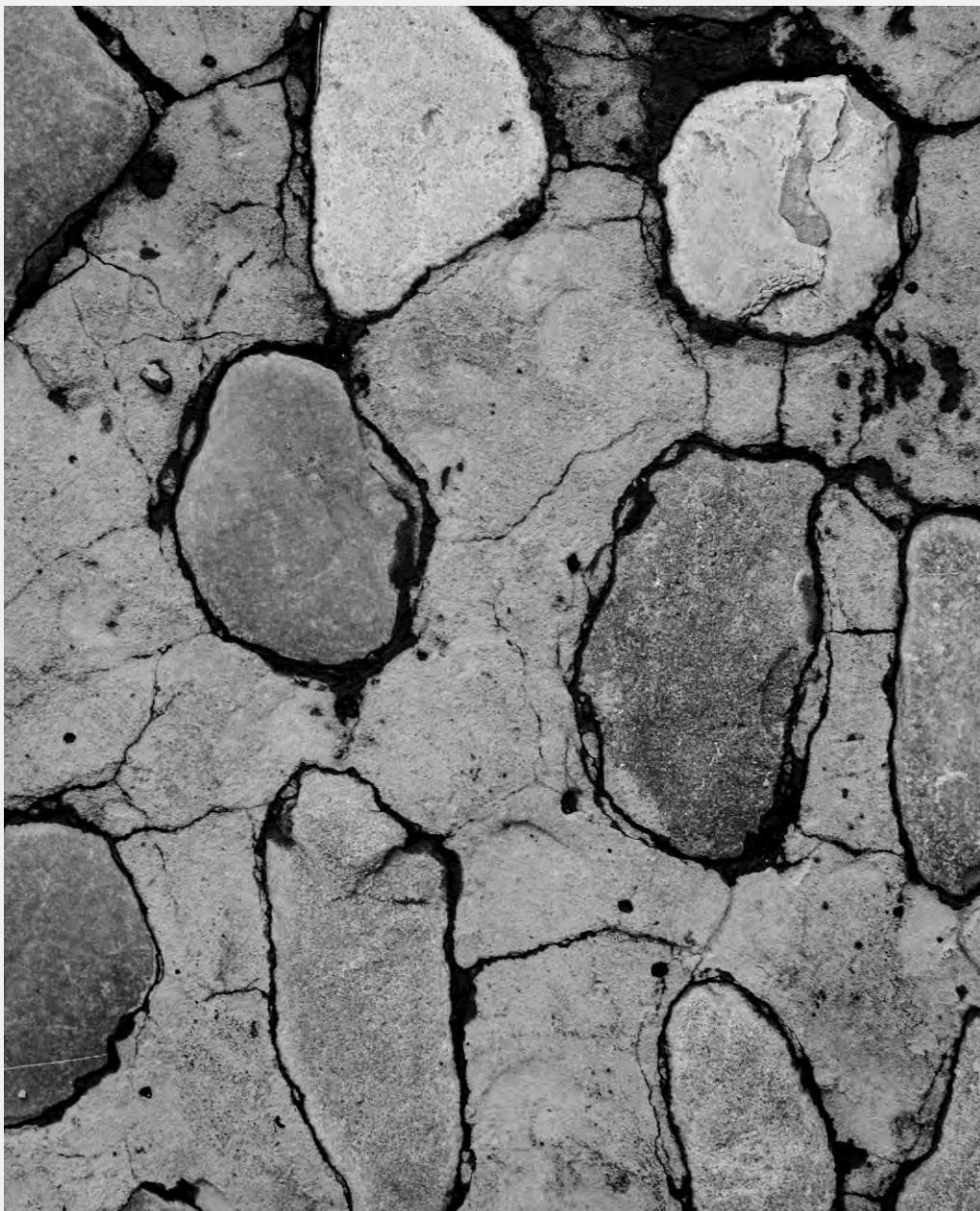

Gagnaflutningur

- Réttur til að fá persónuupplýsingar til sín eða afhentar þriðja aðila á *skipulegu, algengu, tölvulesanlegu formi*:
  - ef vinnslan byggist á samþykki eða samningi
  - ef vinnslan er sjálfvirk
- Á við um upplýsingar sem hinn skráði hefur *látið ábyrgðaraðila í té*
- Má ekki skerða réttindi og frelsi annarra

20. gr. GDPR

LOGOS

Andmæli / sjálfvirk ákvörðanataka

- Réttur til að andmæla vinnslu
  - er byggir á almannahagsmunum/opinberu valdi
  - er byggir á lögmætum hagsmunum ábyrgðaraðila
    - T.d. bein markaðssetning
- Óheimilt að taka ákvörðun sem hefur réttaráhrif, eða önnur sambærileg áhrif, eingöngu á grundvelli sjálfvirkrar vinnslu
- Undanþágur: afdráttarlaust samþykki, samningur, lagaskylda
- Réttindi hins skráða: manneskja þarf að geta gripið inní

21.-22. gr. GDPR

LOGOS

Undanþága vegna skjalavistunar

- Íslenska frumvarpið gerir ráð fyrir undantekningum á eftirfarandi réttindum þegar vinnsla fer aðeins fram vegna skjalavistunar í þágu almannahagsmuna að svo miklu leyti sem telja má þessi réttindi geri það ómögulegt eða hamla því verulega að unnt sé að ná viðkomandi markmiðum;
  - Aðgangsréttur (15. gr. GDPR)
  - Réttur til leiðréttingar (16. og 19. gr. GDPR)
  - Réttur til takmörkunar á vinnslu (18. og 19. gr. GDPR)
  - Réttur til að flytja eigin gögn (20. gr. GDPR)
  - Andmælaréttur (21. gr. GDPR)
- Í þessum tilvikum á hinn skráði rétt á að leggja fram yfirlýsingu til varðveislu í gögnum með persónuupplýsingum um hann.

Spurningar?

LOGOS

Lögmannsþjónusta síðan 1907

LOGOS